

**Protokół z kontroli kompleksowej
przeprowadzonej w dniach 15, 16, 17.06.2015 r.
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach, ul. Radomska 70**

Kontrola przeprowadzona została na podstawie art. 16 ust 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092), art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163), rozporządzenia MPS z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543 ze zm.), rozporządzenia z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z dnia 23 sierpnia 2012 r.) oraz ustawa, z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r., poz. 332 ze zm.).

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach jest jednostką pomocy społecznej Powiatu Starachowickiego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie posiada numer identyfikacji podatkowej: NIP: 664-18-95-407, REGON: 291194576. Dyrektorem PCPR w Starachowicach jest p. Wiesław Daszkowski.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzania kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

- Agnieszka Herbuś – starszy inspektor wojewódzki, nr upoważnienia 486/2015 z dnia 11.06.2015 r. (legitymacja służbowa Nr 23), inspektor kierujący kontrolą.
- Anna Konieczna – inspektor wojewódzki, nr upoważnienia 488/2015 z dnia 11.06.2015 r. (legitymacja służbowa Nr 14).
- Elżbieta Paluch – kierownik oddziału, nr upoważnienia 487/2015 z dnia 11.06.2015 r. (legitymacja służbowa Nr 16).

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrola przeprowadzona została w dniach: **15, 16, 17.06.2015 r.**

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.
2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie osobom, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze, zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
5. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.
6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem.
7. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób.
8. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
9. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
11. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
12. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
13. Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej.
14. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w *przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*.
15. Prowadzenie i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
16. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
17. Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

Kontrolą objęto okres: stan aktualny na dzień kontroli.

Kontrola została wpisana do książki kontroli pod pozycją nr 3/2015 r.

5. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

PCPR w Starachowicach funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny, stanowiący załącznik do Uchwały Zarządu Powiatu w Starachowicach Nr 10/2015 z dnia 20.01.2015 r. W omawianym PCPR zatrudnionych jest 20 osób na 19,5 etatu, dodatkowo 16 osób zatrudnionych jest na umowę zlecenie (**załącznik nr 1**), PCPR posiada 5 działów:

- dyrektor PCPR (1 pracownik / 1 etat),
- dział administracyjny (3 pracowników / 3 etaty),
- dział finansowo – księgowy (3 pracowników / 3 etaty),
- dział rehabilitacji społecznej (4 pracowników / 4 etaty),
- dział ds. świadczeń, pomocy stacjonarnej i środowiskowej (3 pracowników / 3 etaty),
- zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej (7 pracowników / 5 etatów, w tym 2 umowy zlecenia),
- punkt konsultacyjny (1 pracownik / 0,5 etatu).

Przedmiot kontroli:

Ad. 1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji w właściwym terytorialnie gminami.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), opracowana została przez Powiat Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Starachowickiego na lata 2009-2015, która została przyjęta Uchwałą Nr XXXVII/270/09 Rady Powiatu w Starachowicach z dnia 27 sierpnia 2009 r., w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Starachowickiego na lata 2009-2015.

Do opracowania Strategii powołany został Zarządzeniem Starosty Powiatu Starachowice Nr 68/2008 z dnia 11.12.2008 r. Zespół Ekspertów do spraw opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Uczestnikami zespołu byli pracownicy właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych starostwa powiatowego, powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych, które w ramach swoich funkcji realizowali zadania lokalnej polityki społecznej. Do współpracy Powiat zaprosił również liderów organizacji pozarządowych. Koordynatorem Zespołu został Pan Wiesław Daszkowski – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W skład Zespołu weszło jedenastu przedstawicieli m.in. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Starachowicach, Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach, MOPS w Starachowicach, GOPS w Pawłowie, GOPS w Mircu, GOPS w Brodach, MGOPS w Wąchocku, Powiatowej Komendy Policji w Starachowicach, Powiatowego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Starachowicach, pedagogzy szkolni.

Podstawą do opracowania Strategii było przygotowanie diagnozy społecznej powiatu starachowickiego.

W ramach sporządzanej diagnozy przeanalizowane zostały problemy, potrzeby i obszary życia społecznego takie jak: edukacja, ochrona zdrowia, kultura, sport i rekreacja, pomoc społeczna, a także infrastruktura. Zakres diagnozy obejmował również zagadnienia, które w polityce społecznej UE traktowane są jako horyzontalne tj. kwestie równości szans oraz stan społeczeństwa informacyjnego. Przedmiotem rozpoznania było również otoczenie instytucjonalne w sektorze administracji samorządowej oraz organizacji pozarządowych

z punktu widzenia widoczności i skuteczności podejmowanych działań oraz komunikacji i współdziałania sfery publicznej z prywatną.

Diagnoza społeczna powiatu została opracowana w oparciu o dane statystyki publicznej, analizę dokumentacji i sprawozdawczości instytucji reagujących na problemy społeczne oraz sondaż diagnostyczny wykonany na próbie reprezentatywnej mieszkańców powiatu.

Sporządzona Diagnoza była materiałem stanowiącym punkt wyjścia do planowania i podejmowania decyzji dotyczących celów strategicznych.

Strategia zawiera: diagnozę sytuacji społecznej, określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, wskaźniki realizacji działań, sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe.

Projekt strategii został poddany konsultacjom społecznym. Konsultacje odbywały się poprzez stronę internetową powiatu. Dyskusja nakierowana była na zagadnienia dotyczące działań merytorycznych strategii oraz możliwości finansowania tych działań. Uczestnikom konsultacji umożliwiono składanie i wyrażanie opinii drogą elektroniczną. Konsultacje przeprowadzono z samorządami gminnymi, jednostkami organizacyjnymi powiatu starachowickiego oraz instytucjami społecznymi prowadzącymi działalność w sferze polityki społecznej na terenie gminy i powiatu.

Zgłaszane uwagi dotyczyły:

- błędnego zapisu osób reprezentujących zespół ekspertów z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mircu oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku,
- modyfikacji działań i wskaźników ewaluacji celów operacyjnych strategii.

W wyniku ustaleń dokonanych z przedstawicielami środowisk opiniujących projekt Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jak również po przeanalizowaniu zgłoszonych wniosków, w projekcie strategii wprowadzono następujące zmiany:

- modyfikacja zapisów działań i wskaźników celu operacyjnego 1.2,
- modyfikacja zapisów działań i wskaźników celu operacyjnego 1.4,
- modyfikacja zapisów działań i wskaźników celu operacyjnego 3.1.

Na treść strategii składają się:

1. Metody pracy nad strategią.
2. Tworzenie diagnozy społecznej powiatu.
3. Diagnoza społeczna powiatu, sporządzona została w celu ustalenia kluczowych problemów powiatu oraz oceny stanu systemów wspierających rozwój zasobów ludzkich tj.: edukacji, ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej, a także infrastruktury. W wyniku przeprowadzonej diagnozy i konsultacji społecznych trudno jednoznacznie stwierdzić, które obszary wymagają największego wzmocnienia. Opracowana diagnoza jest bardzo obszerna i mało konkretna.
4. Kierunki rozwoju społecznego powiatu.
5. Wdrażanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
6. Analiza SWOT

Przeprowadzona analiza SWOT (mocne i słabe strony województwa w obliczu istniejących szans i zagrożeń).

Mocne strony to m.in.: sektor indywidualnej działalności gospodarczej, dostęp do edukacji ustawicznej osób dorosłych, rozwój rodzinnych form opieki i wychowania, wzrost liczby osób pracujących, konkurencyjność produkcji rolnej, programy osłonowe realizowane przez powiat.

Słabe strony to m.in.: niezadowolający stan infrastruktury technicznej negatywnie wpływający na możliwość pozyskania nowych inwestycji, ujemny przyrost naturalny, utrzymujące się starzenie społeczeństwa, rozpowszechnienie używania środków

psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej, niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, wzrost przestępczości, przemoc ze względu na płeć, niewydolność rodzin w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, trudna sytuacja materialna rodzin.

Szanse to m.in.: dostęp do finansowania zewnętrznego, dostępność do środków pomocowych z UE, otwarcie rynku pracy UE, wzrost zainteresowania obszarami wiejskimi jako miejscem zamieszkania i spędzania czasu wolnego, dostęp do programów aktywnej polityki rynku pracy.

Zagrożenia to m.in.: wzrost bezrobocia, utrzymujący się ujemny przyrost naturalny – starzenie się społeczeństwa, odpływ ludności, migracja zarobkowa młodzieży.

Na podstawie diagnozy problemów społecznych i analizy SWOT zdefiniowano cele strategiczne, którymi są :

- 1) Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.
- 2) Tworzenie przestrzeni publicznej do wzmocnienia i utrwalenia integracji społecznej.
- 3) Rozwój usług i środków wspierających integrację społeczną.

Każdemu z celów strategicznych przypisano do realizacji bardziej szczegółowe cele operacyjne przełożone na konkretne zadania i działania.

W realizację celów strategicznych ujętych w strategii wpisuje się opracowany i realizowany program określony w art. 19 ust. 1 w/cyt. ustawy tj.:

1. „Powiat dla Niepełnosprawnych na lata 2011 – 2015”, przyjęty Uchwałą Nr X/77/2011 Rady Powiatu w Starachowicach z dnia 25 sierpnia 2011 roku w sprawie zatwierdzenia programu p.n. „Powiat dla Niepełnosprawnych na lata 2011-2015”.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Starachowickiego zawarte zostały zapisy dotyczące monitorowania realizacji Strategii. Zgodnie z tymi zapisami monitoring obejmował będzie aspekt rzeczowy i finansowy tj:

- monitorowanie finansowe – monitorowanie zarządzania środkami przyznanymi na realizację zadań priorytetowych strategii;
- monitorowanie rzeczowe – monitorowanie postępu realizacji zadań priorytetowych strategii.

Podstawowym narzędziem monitorowania realizacji celów strategii mają być sprawozdania okresowe oraz końcowe. Monitorowanie prowadzone ma być na poziomie celów strategicznych i celów operacyjnych. Postęp rzeczowy strategii mierzony ma być w oparciu o wskaźniki realizacji celów strategicznych.

Źródłem danych do wyliczania wskaźników mają być sprawozdania, statystyki publiczne, dane administracyjne poszczególnych instytucji zaangażowanych w realizację strategii. Koordynatorzy celów operacyjnych mają przekazywać sprawozdania na temat postępów realizacji strategii koordynatorom celów strategicznych, którzy po zapoznaniu się i analizie prześlą je do PCPR, a Kierownik PCPR będzie weryfikował je pod względem merytorycznym.

Z pisemnego wyjaśnienia Dyrektora PCPR wynika, że monitoring i ewaluacja strategii były przeprowadzone co 2 lata. Ostatnia ewaluacja za lata 2013-2015 zostanie przeprowadzona w 2016 roku. Częstotliwość monitoringu i ewaluacji strategii jak wynika z wyjaśnienia została uzgodniona z Zarządem Powiatu jednak nie zostało to zapisane w strategii.

Zapisy w Strategii dotyczące monitoringu opisane są bardzo ogólnie, nie został wskazany konkretny okres za jaki będzie dokonywana ocena realizacji Strategii. W ocenie osób kontrolujących zasadne było by wprowadzenie okresowej oceny postępów realizacji Strategii ponieważ trudno ocenić na ile została ona wdrożona.

W Strategii zawarto informację dotyczącą ram finansowych z której wynika, iż Strategia będzie realizowana zgodnie z zasadą subsydiarności przy udziale środków własnych samorządu i finansowania zewnętrznego, w tym środkami budżetu państwa i funduszami unijnymi. Źródłem współfinansowania mogą być również fundusze celowe oraz środki prywatne i inne.

Po konsultacjach z koordynatorami poszczególnych celów operacyjnych doprecyzowano zapisy poszczególnych działań i wskaźników w ramach realizacji celów operacyjnych strategii. W związku z powyższym Uchwałą Nr XXVI/205/2012 Rady Powiatu w Starachowicach z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXXVII/270/2009 z dnia 27.08.2009r., w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Starachowickiego na lata 2009-2015 zmieniono treść pkt. 5.3 Rozdziału V (**załącznik nr 2**) oraz wprowadzono tekst jednolity Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Ad. 2. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli od dyrektora PCPR wynikało, iż poradnictwo specjalistyczne prowadzi Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Przystań”. Na podstawie dokumentacji ustalono, iż Powiat starachowicki zlecił Stowarzyszeniu Pomocy Rodzinie „Przystań” prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz realizację programów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (Umowa nr 24/PK/2015 zawarta w dniu 16.02.2015 r.) – **załącznik nr 3**. W/w zadanie jest realizowane za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Rodzinie (który działa w ramach Stowarzyszenia „Przystań”), w 2015 r. Ośrodek udzielił: 57 - konsultacji psychologicznych, 65 porad prawnych, a także 160 konsultacji zawodowych i rodzinnych. Omawiany Ośrodek Pomocy Rodzinie pełni dyżury codziennie od poniedziałku do piątku po 6 godzin, w tym psycholog 1 raz w tygodniu w poniedziałek po 3 godziny (14.00 – 17.00), prawnik 1 raz w tygodniu w czwartek po 3 godziny (8.00 – 11.00), zajęcia grupy radzenia sobie z przemocą 1 raz w tygodniu w środę po 3 godziny (16.00 – 19.00).

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż powiat starachowicki zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie prowadzenia poradnictwa specjalistycznego.

Ad. 3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe 2 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych. W dokumentacji wychowanków stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w przypadku jednego wychowanka: wyznaczenie opiekuna nastąpiło po terminie;
- brak w dokumentach informacji o dalszych losach wychowanka i realizacji IPU, któremu PCPR w 2014 roku uchylił decyzję przyznającą świadczenie, ustalił dotychczas wypłacane świadczenie za nienależnie pobrane i zażądał zwrotu. W tej sprawie załączono wyjaśnienie Dyrektora PCPR (**załącznik nr 4**);
- w aktach dwóch wychowanków znajdowały się kopie faktur z zakupów dokonanych w ramach pomocy rzeczowej na zagospodarowanie, które w trakcie kontroli zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem;
- w jednej z decyzji brakowało daty odbioru decyzji przez wychowankę;

- wśród akt znajdowały się trzy decyzje: jedna z dnia 25.09.2013 r., jedna z dnia 24.09.2014 r. (**załącznik nr 5**) i jedna z dnia 23.04.2015 r., na których widniał zapis wychowanków: „nie wnoszę zastrzeżeń co do treści decyzji i nie będę się od niej odwoływać”. Zapis ten zamieszczony został na decyzjach w dniu, w którym wychowankowie odbierali decyzje. Decyzjom, o których mowa nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a także zawarto w nich pouczenie o prawie odwołania się. W sprawie powyższych decyzji, dyrektor PCPR złożył wyjaśnienia na piśmie (**załącznik nr 6, pkt 2**). Zdaniem kontrolujących postępowanie takie może powodować wprowadzanie wychowanków w błąd, w ten sposób, że będą oni domniemywać, że nie przysługuje im już prawo odwołania się od decyzji.

Ad. 4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom, które opuściły całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze, zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację dotyczącą usamodzielnienia dwóch wychowanków z MOW, dwóch z Zakładu Poprawczego oraz czworo wychowanków z rodzin zastępczych i stwierdzono:

- w przypadku programu usamodzielnienia jednego z wychowanków – brak było daty opracowania;
- IPU trzech wychowanków opracowane były po terminie, a w dwóch przypadkach również wyznaczenie opiekuna nastąpiło po terminie;
- w przypadku jednego wychowanka na wyznaczeniu funkcji opiekuna usamodzielnienia brak daty;
- brak w dokumentach informacji o dalszych losach wychowanka i realizacji IPU, któremu PCPR uchylił decyzję przyznającą świadczenie, ustalił wypłacane świadczenie za nienależnie pobrane i zażądał zwrotu. W tej sprawie załączono wyjaśnienie Dyrektora PCPR (**załącznik nr 4**);
- w przypadku jednego wychowanka w dniu 01.03.2015 roku, PCPR decyzją przyznało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, a pismem z dnia 10.04.2015 roku pomoc ta została zawieszona. Praktyka taka jest naruszeniem zapisu §10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 roku w sprawie pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z dnia 23 sierpnia 2012r.), który stanowi, że „Zawieszenie pomocy na usamodzielnienie i pomocy na kontynuowanie nauki może nastąpić w drodze decyzji administracyjnej z urzędu lub na wniosek osoby usamodzielnianej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego”;
- na dwóch decyzjach (dotyczących przyznania pomocy na kontynuowanie nauki dwóm wychowankom) z dnia 01.10.2013 r. i z dnia 10.10.2013 r. widnieje zapis wychowanek, dotyczący nie odwoływania się od decyzji, o którym mowa powyżej, co opisane zostało w przypadku wychowanków z placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- w przypadku jednego wychowanka – PCPR w Starachowicach przedłużył termin załatwienia sprawy (dotyczącej przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki) pismem, podając jako uzasadnienie, że sprawę przedłuża się do czasu wyjaśnienia przez wychowanka sytuacji szkolnej - nie podając w nim ostatecznego terminu załatwienia sprawy. Jest to postępowanie niezgodne z art. 36 § 1 i 2 ustawy kpa z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), który mówi, że: „o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie określonym w art. 35 organ administracji publicznej obowiązany jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy” (art. 36 § 1 kpa), „ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu” (art. 36 § 2 kpa);

- w przypadku dokumentacji wychowanków z rodzin zastępczych stwierdzono przekroczenie terminów wydania dwóch decyzji. W jednym przypadku wniosek złożony został przez wychowankę w dniu 07.10.2009 r., natomiast decyzja wydana została w dniu 30.11.2009 r. Z pisemnych wyjaśnień dyrektora PCPR (**załącznik nr 6, pkt 1**), wynika, że termin wydania decyzji liczony był od dnia 30.10.2009 r., kiedy to wychowanka przedłożyła do Centrum listę przedmiotów, które zamierza zakupić z pomocy rzeczowej na zagospodarowanie. W przypadku drugiej decyzji, która wydana została w dniu 30.09.2010 r. – wniosek złożony został w dniu 06.08.2010 r. W przypadku decyzji, o których mowa naruszony został art. 35 kpa.

Reasumując, dokumentacja pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych jest nieuporządkowana i chaotyczna. W teczkach brak chronologii wydawanych dokumentów np.: decyzja o przyznaniu pomocy wpięta jest na początkuteczki, sporządzony wywiad środowiskowy wpięty w połowie dokumentów a wniosek o przyznanie tej pomocy na końcu dokumentów. Na podstawie przeanalizowanej w trakcie kontroli dokumentacji ustalono, że proces usamodzielnienia wychowanków prowadzony jest w sposób niedbały i niezgodny z przepisami prawa dotyczącymi usamodzielnień i kpa. W trakcie trwania kontroli inspektorzy poinformowali Dyrektora jednostki o stwierdzonych nieprawidłowościach i o konieczności ich wyeliminowania.

Ad. 5. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

Z informacji uzyskanej od dyrektora PCPR w Starachowicach wynika, iż poza wypłatą comiesięcznej pomocy finansowej na kontynuację nauki oraz jednorazowej pomocy finansowej na usamodzielnienie, a także zagospodarowanie w formie rzeczowej, udziela wychowankom wsparcia poprzez wsparcie prawne, socjalne oraz pomoc psychologiczną. Pomoc ta udzielana jest w zależności od zgłaszanych przez wychowanków potrzeb. Ponadto ustalono, iż Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach realizuje projekt systemowy w ramach POKL pod nazwą: „Szczęśliwej drogi”, adresowany min. do usamodzielniających się wychowanków z instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. Celem projektu jest zwiększenie stopnia samodzielności oraz aktywności osobistej, społecznej i zawodowej wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Aktualnie w projekcie uczestniczy 9 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej. Realizacja projektu zakończy się 31.08.2015 r. W ramach projektu realizowane były następujące działania:

- finansowanie kursów zawodowych poprzedzonych indywidualnymi konsultacjami z doradcą zawodowym;
- warsztaty grupowe mające na celu podniesienie kompetencji i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową, tj.: umiejętności komunikacji interpersonalnej, treningu asertywności, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami w życiu osobistym i pracy, przygotowania do odbywania rozmów kwalifikacyjnych, pisania CV, listów motywacyjnych oraz dostarczenie wiedzy w zakresie efektywnego poszukiwania pracy;

- finansowanie części kosztów nauki na poziomie wyższym dla osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze;
- zorganizowanie poradnictwa specjalistycznego przez zatrudnionego w ramach projektu psychologa.

Reasumując, zadanie dotyczące pomocy w integracji ze środowiskiem osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się, zadanie to jest realizowane przez PCPR w Starachowicach.

Ad. 6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli od dyrektora PCPR w Starachowicach, p. Wiesława Daszkowskiego wynika, iż w/w zadanie nie było realizowane, gdyż do PCPR-u nie zgłosił się żaden cudzoziemiec z prośbą o udzielenie wsparcia lub pomocy. Omawiany PCPR nie posiada informacji o przebywaniu takich osób na terenie powiatu starachowickiego.

Ad. 7. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie powiatu starachowickiego funkcjonuje 3 Domy Pomocy Społecznej tj.:

- DPS w Starachowicach przy ul. Bema 26, na 120 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- DPS w Kałkowie-Godowie 88, na 88 miejsc z tego: 60 dla osób w podeszłym wieku i 28 dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- DPS w Brodach Iłżeckich przy ul. Wójtowskiej 62, na 84 miejsca, z tego: 70 dla osób w podeszłym wieku i 14 dla osób niepełnosprawnych fizycznie. Jest to DPS niepubliczny, prowadzony przez osobę fizyczną.

Starosta starachowicki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością w/w domów z wyjątkiem DPS w Brodach Iłżeckich.

Domy Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie powiatu starachowickiego w ramach poprawy warunków bytowych przeprowadziły następujące remonty i modernizacje:

- W Domu Pomocy Społecznej w Starachowicach do czerwca 2015 r. wykonano malowanie 11 pomieszczeń mieszkalnych oraz łazienek. Ponadto w bieżącym roku planowane jest malowanie 6-8 pokoi mieszkalnych, malowanie korytarzy na parterach obu budynków oraz wykonanie podwyższenia barierek balkonowych, prace te będą realizowane z własnych środków DPS.
- W Domu Pomocy Społecznej w Kałkowie-Godowie do czerwca 2015 r. wykonano:

z własnych środków:

- naprawy oświetlenia awaryjnego,
- licowanie ścian płytkami,

ze środków zewnętrznych (darowizna od Fundacji Sue Ryder z Warszawy)

pomalowano pomieszczenia w obu budynkach DPS.

Dodatkowo w bieżącym roku, jednostka z własnych środków planuje wykonać następujące remonty i naprawy:

- usunięcie uszkodzeń elewacji zewnętrznej (murki przy wejściach, tarasy, schody),
- opaski wokół budynków odprowadzających wodę deszczową (rynny betonowe),
- usunięcie zapadniętej kostki na podjeździe dla niepełnosprawnych.
- Dom Pomocy Społecznej w Brodach Hłzeckich do czerwca 2015 nie przeprowadzał żadnych remontów i nie zmieniał infrastruktury, jak również do końca 2015 r. nie planuje remontów i zmian w infrastrukturze.

Wszystkie w/w Domy Pomocy Społecznej w związku z posiadaniem odpowiedniego standardu świadczonych usług posiadają zezwolenie Wojewody na funkcjonowanie.

W związku z umieszczaniem osób w DPS (w 2015 r.) na bieżąco prowadzone są następujące wykazy:

- **wykaz osób umieszczanych w DPS** – zawierał 32 wpisy, z których wynikało, iż 18 osób zostało umieszczonych w trybie § 9 rozporządzenia w sprawie DPS, tj. poza kolejnością;
- **lista osób oczekujących na umieszczenie w DPS** w trakcie kontroli nie zawierała żadnych wpisów, gdyż brak było osób oczekujących na umieszczenie.

Z informacji uzyskanej w trakcie kontroli ustalono, iż na terenie innych powiatów w DPS umieszczono 8 osób. Osoby oczekujące na umieszczenie na bieżąco są powiadamiane o czasie umieszczenia w DPS, bądź jego zmianie.

Ustalono, iż w/w dokumentacja była uporządkowana i zawiera wymagane dokumenty.

Ad. 8. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Z pisemnego wyjaśnienia przedstawionego przez dyrektora PCPR w Starachowicach w dniu 15.06.2015r., wynika, iż Powiat nie prowadzi mieszkań chronionych i powiatowych ośrodków wsparcia. Podstawowym problemem utrudniającym możliwość powstania na terenie powiatu mieszkań chronionych jest brak w zasobach powiatu i gmin lokali, które mogłyby być przeznaczone na ten cel (**załącznik nr 7**).

Ad. 9. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynikało, iż wszyscy pracownicy PCPR w Starachowicach udzielają informacji klientom o wszelkich prawach i uprawnieniach, w zależności od stanowiska jakie zajmują i informacji jaką oczekuje klient. W dziale Rehabilitacji Społecznej zatrudnieni są doradcy ds. osób niepełnosprawnych, których głównym zadaniem jest informowanie osób niepełnosprawnych o ich prawach, uprawnieniach i sposobie załatwiania spraw w urzędach. Natomiast w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zatrudniony jest prawnik udzielający porad rodzinom zastępczym w różnych sprawach.

W trakcie kontroli z informacji uzyskanej od dyrektora PCPR i pracowników ustalono, iż w kontrolowanym PCPR nie jest prowadzona żadna dokumentacja tj.: wykaz, rejestr, zeszyt zawierający podstawowe informacje dot. osoby zgłaszającej się, jej adres zamieszkania, opis problemu/porady jakiej oczekiwał dany klient oraz podjętych działań przez pracownika przyjmującego osobę zgłaszającą.

Ad. 10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.

Do zadań własnych powiatu należy szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (art. 19 ust.14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach do czerwca 2015 r. nie prowadziło żadnych szkoleń dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu. W 2014 r. zorganizowane były 2 szkolenia dla pracowników OPS, które dotyczyły:

- wypracowania optymalnych warunków współpracy w zakresie odbierania dziecka dotkniętego przemocą w rodzinie (uczestniczyło 7 pracowników OPS),
- procedury odbierania dziecka dotkniętego przemocą z rodziny oraz ewentualnego transportu dzieci do rodziny lub placówki opiekuńczo-wychowawczej (uczestniczyło 8 pracowników OPS).

W drugiej połowie 2015 r. pracownicy PCPR planują przeprowadzenie spotkania szkoleniowo-konsultacyjnego dla pracowników OPS w zakresie współpracy, w tworzeniu powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacji zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podsumowując stwierdzić należy, że zadanie dotyczące szkolenia i doskonalenia kadr pomocy społecznej z terenu powiatu jest realizowane. PCPR w miarę możliwości organizuje szkolenia dla kadry pomocy społecznej.

Ad. 11. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Pracownicy PCPR w Starachowicach w ramach doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników JOPS z terenu powiatu na bieżąco udzielają wszelkich informacji i doradztwa, a także poradnictwa specjalistycznego, najczęściej drogą telefoniczną. Dodatkowo w ramach nadzoru nad działalnością DPS dyrektor PCPR wraz z pracownikiem raz w roku przeprowadza kontrolę w podległych DPS. Kontrola najczęściej obejmuje bieżące funkcjonowanie DPS, w tym wynikające z tego tytułu wszelkie problemy.

Reasumując, pracownicy PCPR w Starachowicach prowadzą doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu swojego powiatu.

Ad. 12. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W ramach realizacji zadania, PCPR w Starachowicach, w informacji pisemnej (**załącznik nr 8**) wymienił trzy programy:

1. Program: „Powiat dla niepełnosprawnych na lata 2011 – 2015” .
2. „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020”.
3. „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Starachowickim na lata 2015 - 2017”.

Poza w/w programami, w wyjaśnieniach brak informacji o tym, żeby PCPR podejmował inne działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb.

Kontrolujący przeanalizowali Program wymieniony w punkcie „3”. Wszelkie uwagi co do Programu w formie ustnej przekazano dyrektorowi PCPR podczas kontroli. Program, o którym mowa będzie podlegał sprawdzeniu podczas kontroli realizacji zadań przez Centrum z zakresu pieczy zastępczej, określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu

rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r., poz. 332). Pozostałe dwa Programy nie zostały poddane analizie kontrolnej, ze względu na fakt, że są one związane z realizacją innych zadań nie ujętych w zakresie kontroli.

Ad. 13. Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Powiatu Starachowickiego za 2014 rok została sporządzona terminowo i przesłana w formie dokumentu elektronicznego do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, zgodnie z wymogami art. 16a ustawy o pomocy społecznej (**załącznik nr 8**). Ocena została przedstawiona Radzie Powiatu Starachowickiego i przyjęta na Sesji Rady w dniu 30.04.2014 r.

Ad. 14 Pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli od dyrektora PCPR w Starachowicach, p. Wiesława Daszkowskiego wynika, iż w/w zadanie nie było realizowane, gdyż do PCPR-u nie zgłosił się żaden cudzoziemiec z prośbą o udzielenie wsparcia lub pomocy. Omawiany PCPR nie posiada informacji o przebywaniu takich osób na terenie powiatu starachowickiego.

Ad. 15. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Dyrektora Centrum, Powiat Starachowicki nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy o zasięgu ponadgminnym jest niemożliwe ze względu na brak odpowiedniego budynku spełniającego wymagania do funkcjonowania ŚDS (**załącznik nr 7**).

Ad. 16. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach nie realizowało zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (**załącznik nr 8**).

Ad. 17. Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli od dyrektora PCPR w Starachowicach, p. Wiesława Daszkowskiego wynika, iż w/w zadanie nie było realizowane, gdyż do PCPR-u nie zgłosił się żaden cudzoziemiec z prośbą o udzielenie wsparcia lub pomocy. Omawiany PCPR nie posiada informacji o przebywaniu takich osób na terenie powiatu starachowickiego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

- Powiat posiada opracowaną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Starachowickiego na lata 2009-2015. Do opracowania Strategii powołany został Zarządzeniem Starosty Powiatu Starachowickiego Zespół Ekspertów. Podstawą do opracowania Strategii było przygotowanie diagnozy społecznej powiatu starachowickiego. W wyniku przeprowadzonej diagnozy i konsultacji społecznych trudno jednoznacznie stwierdzić, które obszary wymagają największego wzmocnienia. Opracowana diagnoza jest bardzo obszerna i mało konkretna. Projekt strategii został poddany konsultacjom społecznym. Zapisy w Strategii dotyczące monitoringu opisane są bardzo ogólnie, nie został wskazany konkretny okres za jaki będzie dokonywana ocena realizacji Strategii.
- Powiat Starachowicki zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie prowadzenia poradnictwa specjalistycznego.
- Proces usamodzielnienia wychowanków, których dokumentację przeanalizowano w trakcie kontroli prowadzony jest w sposób niedbały i niezgodny z przepisami prawa dotyczącymi usamodzielnienia i kpa.
- Zadanie dotyczące pomocy w integracji ze środowiskiem osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się, zadanie to jest realizowane przez PCPR w Starachowicach.
- W kontrolowanym okresie, wszystkie zadania dot. udzielania pomocy i wsparcia cudzoziemcom i ich dzieciom nie były realizowane przez PCPR w Starachowicach z uwagi na fakt, iż do PCPR nie zgłosił się żaden cudzoziemiec, ponadto PCPR nie posiada informacji o przebywaniu takich osób na terenie powiatu starachowickiego.
- Zadanie dotyczące podejmowania innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych realizowane jest częściowo, ponieważ poza Programami, PCPR nie podejmuje innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb.
- Na terenie powiatu starachowickiego funkcjonują 3 Domy Pomocy Społecznej, w tym jeden niepubliczny. Starosta starachowicki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością 2 DPS. Żaden z DPS funkcjonujących na terenie powiatu starachowickiego nie zmieniał infrastruktury, jak również w roku bieżącym nie planuje zmian w infrastrukturze Domu. Jedynie w DPS w Starachowicach i w Kałkowie-Godowie w bieżącym roku dokonywane były niewielkie remonty, w tym bieżące naprawy/odświeżenia pomieszczeń DPS.
- W 2015 r. do dnia kontroli, PCPR Starachowice w DPS umieścił 32 osoby, z tego 18 osób zostało umieszczonych w trybie § 9 rozporządzenia w sprawie DPS, tj. poza kolejnością. Na podstawie kontroli dokumentacji dot. umieszczania osób w DPS ustalono, iż dokumentacja była uporządkowana i zawierała wymagane dokumenty.
- Wszyscy pracownicy PCPR w Starachowicach udzielają informacji klientom o wszelkich prawach i uprawnieniach, w zależności od stanowiska jakie zajmują i informacji jaką oczekuje klient. W trakcie kontroli w związku z udzielaniem w/w informacji pracownicy kontrolowanego PCPR nie prowadzili żadnej dokumentacji.
- PCPR w Starachowicach w miarę możliwości organizuje szkolenia i doskonalenia dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu starachowickiego.
- Pracownicy PCPR w Starachowicach prowadzą doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu swojego powiatu.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach nie realizowało zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej.

- Powiat Starachowicki nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Ocena zasobów pomocy społecznej za 2014 rok została sporządzona terminowo i przesłana w formie dokumentu elektronicznego do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.
- Powiat nie prowadzi mieszkań chronionych i powiatowych ośrodków wsparcia.

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmowy z dyrektorem PCPR w Starachowicach p. Wiesławem Daszkowskim oraz pozostałymi pracownikami PCPR,
- analizy dokumentacji: Regulaminu Organizacyjnego PCPR, „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych”, akt osobowych usamodzielnionych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, w tym indywidualnych programów usamodzielnienia, decyzji wydanych przez PCPR, akt osób umieszczonych w DPS, pisemnych wyjaśnień dyrektora i pracowników PCPR.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543):

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Agnieszka Herbuś *A. Herbuś*
2. Anna Konieczna *A. Konieczna*
3. Elżbieta Paluch *Elżbieta Paluch*

Data sporządzenia 08.07.2015 r.

Ze strony jednostki kontrolowanej:

1. *W. Daszkowski*
 DYREKTOR
 Powiatowego Centrum
 Pomocy Rodzinie w Starachowicach
 mgr Wiesław Daszkowski
 POWIATOWE CENTRUM
 POMOCY RODZINIE
 27-200 Starachowice, ul. Radomska 70
 tel. 41 274 88 06
 fax 41 274 88 66
 NIP 664-18-95-407 REGON 291194576

Data podpisania protokołu: *22.07.2015*

ŚWIĘTOKRZYSKI
 URZĄD WOJEWÓDZKI
 w KIELCACH
 Wydział Polityki Społecznej
 25-516 Kielce, ul. Al. IX Wiaków Kielc 3

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Elżbieta Segięcińska
 DYREKTOR
 WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PS.II.431.21.2015

Kielce, dn.20.07.2015 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	23 LIP. 2015
L.dz.	zał.
Podpis	

Pan Wiesław Daszkowski

**Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Radomska 70
27 – 200 Starachowice**

Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej, jaka miała miejsce w dniach 15, 16, 17.06.2015 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach. Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 16 ust 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092), art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163), rozporządzenia MPS z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543 ze zm.) oraz rozporządzenia z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z dnia 23 sierpnia 2012 r.). Kontrolą objęto okres - stan aktualny na dzień kontroli. Kontrola została wpisana do książki kontroli pod pozycją nr 3/2015 r. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

- Agnieszka Herbuś – starszy inspektor wojewódzki, nr upoważnienia 486/2015 z dnia 11.06.2015 r. (legitymacja służbowa Nr 23), inspektor kierujący kontrolą.
- Anna Konieczna – inspektor wojewódzki, nr upoważnienia 488/2015 z dnia 11.06.2015 r. (legitymacja służbowa Nr 14).
- Elżbieta Paluch – kierownik oddziału, nr upoważnienia 487/2015 z dnia 11.06.2015 r. (legitymacja służbowa Nr 16).

W/w kontrola kompleksowa obejmowała następujące zagadnienia:

1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.
2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie osobom, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze, zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
5. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.
6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem.
7. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób.
8. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
9. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
11. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
12. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
13. Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej.
14. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w *przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*.
15. Prowadzenie i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
16. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
17. Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

- Powiat posiada opracowaną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Starachowickiego na lata 2009-2015. Do opracowania Strategii powołany został Zarządzeniem Starosty Powiatu Starachowickiego Zespół Ekspertów. Podstawą do opracowania Strategii było przygotowanie diagnozy społecznej powiatu starachowickiego. W wyniku przeprowadzonej diagnozy i konsultacji społecznych trudno jednoznacznie stwierdzić, które obszary wymagają największego wzmocnienia. Opracowana diagnoza jest bardzo obszerna i mało konkretna. Projekt strategii został poddany konsultacjom społecznym. Zapisy

w Strategii dotyczące monitoringu opisane są bardzo ogólnie, nie został wskazany konkretny okres za jaki będzie dokonywana ocena realizacji Strategii.

- Powiat Starachowicki zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie prowadzenia poradnictwa specjalistycznego.

- Proces usamodzielnienia wychowanków, których dokumentację przeanalizowano w trakcie kontroli prowadzony jest w sposób niedbały i niezgodny z przepisami prawa dotyczącymi usamodzielnień i kpa.

- Zadanie dotyczące pomocy w integracji ze środowiskiem osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się, zadanie to jest realizowane przez PCPR w Starachowicach.

- W kontrolowanym okresie, wszystkie zadania dot. udzielania pomocy i wsparcia cudzoziemcom i ich dzieciom nie były realizowane przez PCPR w Starachowicach z uwagi na fakt, iż do PCPR nie zgłosił się żaden cudzoziemiec, ponadto PCPR nie posiada informacji o przebywaniu takich osób na terenie powiatu starachowickiego.

- Zadanie dotyczące podejmowania innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych realizowane jest częściowo, ponieważ poza Programami, PCPR nie podejmuje innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb.

- Na terenie powiatu starachowickiego funkcjonują 3 Domy Pomocy Społecznej, w tym jeden niepubliczny. Starosta starachowicki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością 2 DPS. Żaden z DPS funkcjonujących na terenie powiatu starachowickiego nie zmieniał infrastruktury, jak również w roku bieżącym nie planuje zmian w infrastrukturze Domu. Jedynie w DPS w Starachowicach i w Kałkowie-Godowie w bieżącym roku dokonywane były niewielkie remonty, w tym bieżące naprawy/odświeżenia pomieszczeń DPS.

- W 2015 r. do dnia kontroli, PCPR Starachowice w DPS umieścił 32 osoby, z tego 18 osób zostało umieszczonych w trybie § 9 rozporządzenia w sprawie DPS, tj. poza kolejnością. Na podstawie kontroli dokumentacji dot. umieszczania osób w DPS ustalono, iż dokumentacja była uporządkowana i zawierała wymagane dokumenty.

- Wszyscy pracownicy PCPR w Starachowicach udzielają informacji klientom o wszelkich prawach i uprawnieniach, w zależności od stanowiska jakie zajmują i informacji jaką oczekuje klient. W trakcie kontroli w związku z udzielaniem w/w informacji pracownicy kontrolowanego PCPR nie prowadzili żadnej dokumentacji.

- PCPR w Starachowicach w miarę możliwości organizuje szkolenia i doskonalenia dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu starachowickiego.

- Pracownicy PCPR w Starachowicach prowadzą doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu swojego powiatu.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach nie realizowało zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej.

- Powiat Starachowicki nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- Ocena zasobów pomocy społecznej za 2014 rok została sporządzona terminowo i przesłana w formie dokumentu elektronicznego do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

- Powiat nie prowadzi mieszkań chronionych i powiatowych ośrodków wsparcia.

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmowy z dyrektorem PCPR w Starachowicach p. Wiesławem Daszkowskim oraz pozostałymi pracownikami PCPR,
- analizy dokumentacji: Regulaminu Organizacyjnego PCPR, „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych”, akt osobowych usamodzielnionych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, w tym indywidualnych programów usamodzielnienia, decyzji wydanych przez PCPR, akt osób umieszczonych w DPS, pisemnych wyjaśnień dyrektora i pracowników PCPR.

Treść protokołu i ustalenia wynikające z kontroli omówiono z dyrektorem PCPR p. Wiesławem Daszkowskim, obecnym w trakcie podsumowania czynności kontrolnych.

Mając na uwadze powyższe ustalenia wynikające z kontroli wydano następujące zalecenia:

1. W opracowywanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Starachowickiego na kolejne lata zawrzeć zapisy dotyczące realizacji strategii tj. monitorowania i ewaluacji.
2. Proces usamodzielnienia wychowanków należy przeprowadzać w sposób rzetelny i zgodny z przepisami prawa dotyczącymi usamodzielnień i kpa.
3. Wprowadzić ewidencję klientów zgłaszających się do PCPR ws. udzielenia informacji o wszelkich prawach i uprawnieniach.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz.163) do powyższych zaleceń pokontrolnych, w terminie 7 dni od ich otrzymania, dyrektor jednostki podlegającej kontroli, może wnieść zastrzeżenia. W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń należy powiadomić Wydział Polityki Społecznej ŚUW w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Regina Segiecińska
Regina Segiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu Starachowickiego
ul. dr Władysława Borkowskiego 4
27-200 Starachowice.

2. a/a.

A. M...
efca